

ตาย...อย่างยิ้มได้

อีกเรื่องราววัดคำประมง นอกจากรักษากายและใจด้วยธรรมชาตินำบำบัด และสมาธิบำบัด ยังเปิดโอกาสให้ผู้ป่วยมีทางเลือกที่จะจากไปอย่างสงบ โดยมีธรรมะนำทาง

Green Life

• ทวีวัฒนา ทุนคุ้มทอง

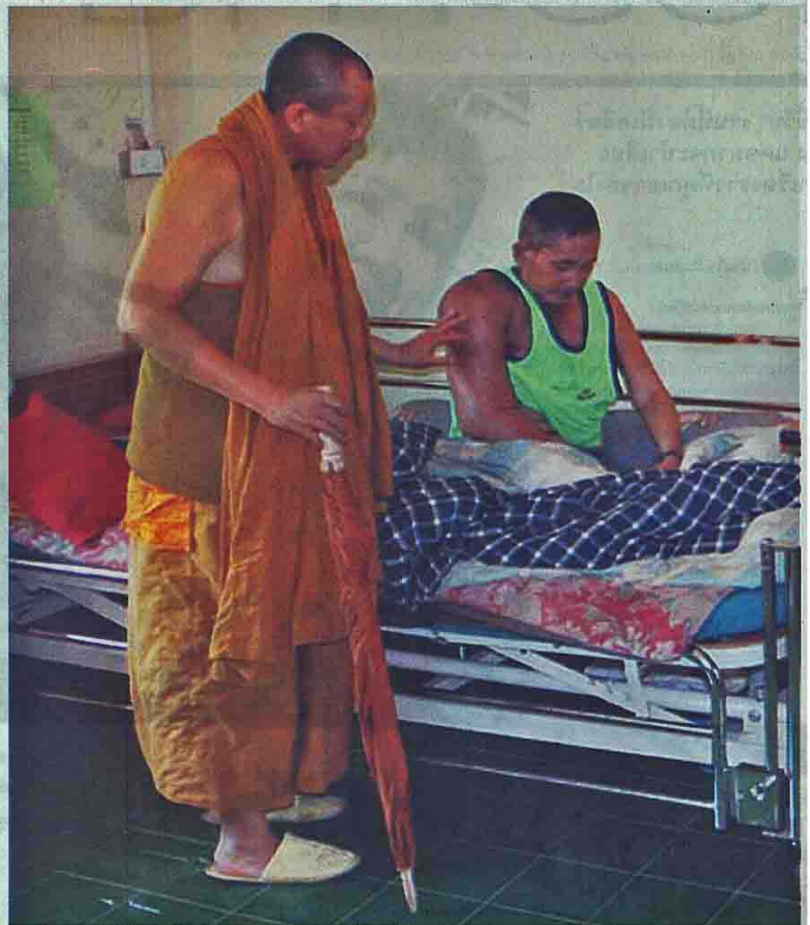
กั คุณได้รับรู้ว่า ตัวเองกำลังเป็นมะเร็งตับ และจะมีชีวิตอยู่อีกไม่นาน คุณจะใช้ชีวิตที่เหลืออย่างไร...

บางคนอาจรักษาใจอยู่กับครอบครัวที่รัก ควบคู่กับรักษาตามแนวทางการแพทย์ทางเลือก หรือเข้าโรงพยาบาลยอมทำทุกอย่างไม่ว่าจะเสียเงินมากเพียงใด

วัดคำประมง จ.สกลนคร น่าจะเป็นอีกหนึ่งทางเลือกสำหรับคนที่อยากรักษาด้วยแนวทางธรรมชาตินำบำบัด และคนคนนั้นอยากใช้ชีวิตในห้วงสุดท้ายอย่างสงบ หากต้องจากโลกนี้ไป ก็จะไม่กลัวว่า ความตายเป็นเรื่องธรรมดาของชีวิต

หลวงตาปพนพัชร์ จิระธัมโม เจ้าอาวาสวัดคำประมง และผู้ก่อตั้งโรยาศาล สถานปฏิบัติกสิกรรมเพื่อผู้ป่วยด้วยสมุนไพรตามธรรมชาติ กล่าวถึงเรื่องการพิจารณาทางเลือกการรักษาตัวของผู้ป่วยมะเร็งระยะสุดท้าย และโรคอื่นๆ ว่า โดยธรรมชาติ คนมักจะนึกถึงการรักษาด้วยการแพทย์กระแสหลักก่อน หลังจากรักษาไม่หาย จึงค่อยนึกถึงการแพทย์ทางเลือก

การรักษาตามแนวทางโรยาศาล จึงเป็นทางเลือกหนึ่งที่ช่วยให้คนไข้ไม่ต้องกังวลเรื่องค่าใช้จ่าย เพราะทางวัดไม่คิดค่ายาหรือค่ารักษา นอกจากนี้ยังมีที่พักให้ด้วย

หลวงตามองว่าก่อนอื่นต้องทำใจยอมรับก่อนว่า การรักษามะเร็งใช้เวลานาน กว่าที่ฟื้นฟูร่างกายและจิตใจให้เป็นปกติ แต่อย่างน้อยคนไข้ไม่ต้องทนทุกข์ทรมานกับการรักษาด้วยการผ่าตัด ฉายรังสี ซึ่งมี

ผลข้างเคียงต่อร่างกายมาก ส่วนทางด้านจิตใจ คนไข้ก็จะยอมรับได้ว่า "หายก็หาย ไม่หายก็ไม่หาย" หากคนเราคิดได้เช่นนี้ ก็พร้อมที่จะเผชิญกับความตายในวาระสุดท้ายของชีวิต

"การรักษาแนวทางนี้ญาติพี่น้องไม่ต้องมีการรื้อค่าใช้จ่าย เพราะปัจจุบันการรักษาด้วยการแพทย์ทางเลือกเป็นเชิงการค้ายิ่งกว่าการแพทย์กระแสหลักทั่วไป เพราะทุกแห่งมีค่าใช้จ่ายสูง"

หลักการของอโรยาศาสตร์ คือ ให้ธรรมชาติสร้างภูมิคุ้มกันให้ร่างกาย รักษาด้วยสมุนไพร ส่วนทางจิตวิญญาณใช้สมาธิบำบัดควบคู่ไปกับการดูแลด้วยอาหาร ดนตรีบำบัด ฯลฯ ซึ่งเป็นการรักษาแบบองค์รวม เพื่อฟื้นฟูซ่อมแซมส่วนที่สึกหรอ สร้างเซลล์ใหม่ที่แข็งแรงขึ้นมาเยียวยาตัวเอง เช่นผู้ป่วยบางรายเป็นแผลจากมะเร็งที่แก่หมื่นอบางส่วนหายไป เมื่อรักษาไประยะหนึ่ง เนื้อค่อยๆ กลับมา

นอกจากนี้แล้ว หลวงตายังเน้นเรื่องสังคมและสิ่งแวดล้อม ท่านจัดที่พักให้ญาติที่มาดูแลผู้ป่วย ทำให้คนป่วยมีกำลังใจ

"สิ่งเหล่านี้ไม่ต้องซื้อ แต่ต้องใช้หัวใจ" หลวงต้าย้ำ

อย่างไรก็ดี อโรยาศาสตร์ ทำงานโดยไม่ได้รับงบประมาณสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐหรือเอกชนใดๆ หลวงตาส่งใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยไม่แสวงหากำไรหรือทำเป็นการค้าใดๆ

ท่านบอกว่า อโรยาศาสตร์ให้การรักษาแบบองค์รวม ดูแลผู้ป่วยด้วยจิตใจความ เป็นมนุษย์ รักษาใจเพื่อให้ร่างกายแข็งแรงต่อสู้กับโรคร้ายได้ ไม่มองคนเป็นหุ่นยนต์ที่จะผ่าตัดหรือฉายแสง นั่นเป็นแค่รักษาโรคแต่ไม่รักษาใจ

กระนั้นก็ตาม ท่านยอมรับว่า ต้องได้รับความร่วมมือจากผู้ป่วยด้วย ไม่มีการบังคับใดๆ ที่ผ่านมามีผู้ป่วยส่วนใหญ่พอใจแนว ทางนี้ ทำให้ผลการรักษาออกมาดี

"การรักษามะเร็งเป็นเรื่องละเอียดอ่อน ไม่สามารถตัดสินใจได้ทันทีว่าจะรักษาด้วยวิธีไหน ต้องมองลึกลงไปในมิติของร่างกายและจิตใจ" หลวงตาสรุปรประสบการณ์ในการดูแลผู้ป่วยมะเร็งระยะสุดท้ายมาแล้วกว่า 1,800 คน

"ทางกาย" คือ อาการของโรค ส่วน "ทางใจ" คือ จิตของคนไข้มีพลังที่จะสู้ต่อไปหรือไม่ หากร่างกายทรุด แต่จิตใจพร้อม ก็ยังมีโอกาส แม้จะมีแค่ 10% ก็ยังดีกว่าไม่มี

มะเร็งจึงไม่ใช่เพียงแคโรครทางกาย แต่เป็นโรคทางจิตวิญญาณด้วย กำลังใจของคนไข้เป็นสิ่งสำคัญที่ต้องกอบกู้ขึ้นมาก่อน

"คนมองว่าการเป็นมะเร็งเป็นเรื่องเลวร้าย แต่หลวงตามองว่า ทำให้ได้พัฒนาตัวเองไม่ประมาท สามารถใช้ชีวิตที่เหลืออย่างมี

คุณค่าคนที่ไม่เป็นโรคนั้นก็อาจจะมัวแต่แสวงหาความสุข แต่พอมาเป็นมะเร็ง ถึงจะรู้จักแสวงหาธรรมะ ความหลุดพ้น ซึ่งนี่เองเป็นประโยชน์ที่จะทำให้ชีวิตยืนยาว บางคนได้เห็นคุณค่าของมะเร็ง เพราะทำให้เขาได้พบธรรมในวาระสุดท้ายของชีวิต" หลวงตากล่าว

เมื่อเป็นมะเร็งแล้ว ส่วนใหญ่จะใช้ชีวิตอย่างไม่ประมาท แต่พอหายแล้วกลับไปจมอยู่กับกิเลสอีก ใช้ชีวิตเหมือนเดิม ไม่นานโรคก็กลับมาอีก หลวงตากล่าวว่า ถ้าหายแล้วทำตัวดี ก็จะมีชีวิตยืนยาว เมื่อพวกเขาปรับวิถีชีวิตสวดมนต์ภาวนา ไม่ประมาทในการใช้ชีวิตหรือหักห้ามกินไป

อีกเรื่องที่สนใจในวัดคำประมงคือ หากคนไข้ที่อยู่หอโรยาศาสตร์ต้องการจากไปอย่างสงบ ก็จะบอกญาติและหลวงตาฯ ไว้ก่อน เมื่อวาระสุดท้ายมาถึง หลวงตาก็ช่วยนำจิตของคนไข้ให้ค่อยๆ หลับไปอย่างสงบด้วยใจที่เป็นกุศล

ท่านบอกว่าเป็นการ "ตายอย่างยิ้มได้" เป็นการสิ้นใจที่สมศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ตามนัยของคำว่า "ตายดี" ก็คงจะไม่ผิดนัก

"หากเรานำแนวทางนี้ไปพัฒนาในหน่วยงานภาครัฐและเอกชนไปใช้กับทุกคนไม่ว่าเจ้านายหรือลูกน้องต้องดูแลกันด้วยความรักความเมตตา ไม่ตีค่ากันที่ฐานะ เพราะทุกคนมีค่าความเป็นมนุษย์เท่าเทียมกัน" หลวงตาระบุ

ด้านคนไข้ที่เลือกมารักษาด้วยแนวทางนี้ ด.ต. วิจิษฐ์ ภูริธร ป่วยเป็นมะเร็งท่อน้ำดี รักษาตัวที่อโรยาศาสตร์เกือบ 2 ปี ก่อนเดินทางไปวัดคำประมง เคยไปหาหมอในโรงพยาบาลหลายแห่ง ทุกแห่งบอกเหมือนกันหมดว่าต้องผ่าตัดและจะมีชีวิตอยู่ได้ไม่เกิน 1 ปี

ด.ต. วิจิษฐ์จึงตัดสินใจรักษาด้วยสมุนไพรตามแนวทางของหลวงตา ประกอบกับการฝึกสมาธิควบคู่ไปกับการใช้ชีวิตที่ไม่ประมาท โดยเฉพาะเรื่องอาหารและการรักษาใจ ซึ่งปฏิบัติอย่างเคร่งครัด ทำให้อาการดีขึ้นเรื่อยๆ จนช่วงหนึ่งสามารถกลับไปใช้ชีวิต

ปกติ แต่นั่นทำให้เกิดความเครียดและอาการแสบ จึงกลับมารับการรักษาและฟื้นฟูร่างกายอีกครั้ง

ส่วน **บุษบา จันทำเน็ด** จากจังหวัดตราด เมื่อสามเดือนที่แล้วตรวจพบมะเร็งตับระยะที่ 3 ได้ปรึกษาแพทย์ในโรงพยาบาลหลายแห่ง และได้คำตอบว่าต้องเข้ารับการรักษาด้วยการผ่าตัด ฆ่าเชื้อมะเร็งทางเส้นเลือดใหญ่

เธอบอกว่า อยากรักษาด้วยแนวทางธรรมชาติบำบัด ได้อ่านหนังสือหลายเล่มจนได้ข้อสรุปว่า "โรคมะเร็งไม่มีทางรักษาให้หายขาด" โดยเฉพาะที่ตับ แต่หลายคนอาการดีขึ้น เพราะใช้การรักษาแบบผสมผสาน

"เมื่อได้มาอยู่ที่นี้ และได้เห็นแนวทางการรักษาของหลวงตาที่ใช้ **ธรรมะร่วมกับยาสมุนไพร** ก็ยิ่งมั่นใจมากขึ้น และไม่คิดว่าจะเปลี่ยนไปรักษาแบบอื่น เพราะมั่นใจว่ามาถูกทางแล้ว"

ตอนที่คุยกัน เธอเข้ารับการรักษาที่วัดคำประมงเกือบหนึ่งเดือน บุษบาบอกว่าอาการทางกายดีขึ้น ทั้งระบบการขับถ่ายและการนอนหลับ การรักษาต้องใช้เวลา ที่สำคัญคือ ตอนที่กำลังใจแข็งแรง

เมื่อถามว่าหลวงตามีวิธีการอย่างไรบ้าง เธอบอกว่า ทุกวันหลวงตาส่งมาให้โอวาทสั่งสอนว่า การเกิด แก่ และเจ็บป่วย เป็นเรื่องธรรมดา ไม่ควรยึดติดกับความเจ็บป่วย หลวงตาส่งให้เข้าใจสัจธรรมชัดเจนขึ้น

เหตุผลดังกล่าว ทำให้สำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ (สช.) เลือกที่จะมาดำเนินงานที่เมื่อต้นเดือนมีนาคมที่ผ่านมาพร้อมทั้งมีการประชุมหารือกันเรื่องแนวทางการออกกฎกระทรวง ตามมาตรา 12 ระบุว่าบุคคลมีสิทธิทำหนังสือแสดงเจตนาไม่ประสงค์จะรับบริการสาธารณสุขที่เป็นไปเพียงเพื่อยืดการตายในวาระสุดท้ายของชีวิตตนหรือเพื่อยุติการทรมานจากการเจ็บป่วยได้

ในประเด็นที่ว่าใครจะเป็นคนตัดสินใจว่าเมื่อไรคือวาระสุดท้ายของชีวิตคนไข้ รวมถึงทางเลือกในการรักษาต่อไป หากคนไข้ไม่สามารถตัดสินใจเองได้

นายแพทย์ชาติรี เจริญศิริ

รองเลขาธิการ สช. บอกว่า สุขภาวะในการมีชีวิตหรือตายต้องคำนึงถึงความสมดุลทั้งด้านร่างกายและจิตใจ ในวาระสุดท้ายของชีวิต แม้ทางการแพทย์จะพิจารณาจากระบบการหายใจ ระบบการทำงานของหัวใจ และการทำงานของสมอง ถึงแม้ทั้ง 3 ระบบในร่างกายยัง

หนังสือพิมพ์ ..... กรุงเทพมหานคร .....

วันที่ .....25...../..... มีนาคม..... /.....2553..... หน้า .....2 .....

คงทำงานได้ แต่คนไข้ก็มีสิทธิ
ตัดสินใจเลือกที่จะจากไปอย่าง
สงบ ปฏิเสธการยืดชีวิตด้วยเครื่องมือทาง
การแพทย์ โดยทำหนังสือแสดงเจตจำนง
เอาไว้

“ต้องพิจารณาบริบททางสังคมด้วย
หมายถึงควรมีทั้งแพทย์ บุคลากรทาง
สาธารณสุข และญาติพิจารณาร่วมกัน ยกเว้น
ผู้ป่วยบอกได้เอง หรือประกาศเจตนารมณ์
ไว้ชัดเจนแล้ว” นายแพทย์ศิริโรจน์ กิตติ-
สารพงษ์ คุณหมोजิตอาสาวัดคำประมง
ให้ความเห็น

นี่คือ ทางเลือกของการรักษาโรคร้าย
และการใช้ชีวิตที่เหลือในช่วงสุดท้ายอย่าง
มีคุณค่า และสมศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์
มากที่สุด